

ระเบียบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน
ว่าด้วย การเปิด - ปิดสถานศึกษาวิชาทหาร พ.ศ.๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ.๒๕๐๓ และกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกวิชาทหารบังเกิดผลดีตามนโยบายของทางราชการที่กำหนดไว้ จึงให้กำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้.-

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ ระเบียบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ว่าด้วยการเปิด - ปิดสถานศึกษาวิชาทหาร พ.ศ.๒๕๕๓ ”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิก ระเบียบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ว่าด้วยการเปิด - ปิดสถานศึกษาวิชาทหาร และการสมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหาร พ.ศ.๒๕๕๒

ข้อ ๔. นิยามศัพท์

๔.๑ “ นักศึกษา ” หมายถึง บุคคลซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่ง ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าขึ้นไป

๔.๒ “ นักศึกษาวิชาทหาร ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหาร ตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ใช้คำย่อว่า “ นศท. ”

๔.๓ ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร คือ บุคคลที่กองทัพบกแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือปกครองบังคับบัญชานักศึกษาวิชาทหารของสถานศึกษาวิชาทหาร ทั้งนี้ ต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของกองทัพบก โดยแยกประเภทได้ดังนี้.-

๔.๓.๑ “ ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารพิเศษ ” คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงของสถานศึกษาวิชาทหาร ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปกครองและการฝึก เช่น บุคคลในตำแหน่งอธิการบดี, คณบดี, ผู้อำนวยการ, อาจารย์ใหญ่, ครูใหญ่, เจ้าของหรือผู้จัดการสถานศึกษาวิชาทหาร หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองขึ้นไป โดยได้รับการแต่งตั้งจากกองทัพบก ใช้คำย่อว่า “ ผกท.พ. ”

๔.๓.๒ “ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร” คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานศึกษาวิชาทหาร แต่มีอาวุโสรองลงมาจากบุคคลในข้อ ๔.๓.๑ เช่น อาจารย์, ครู, เจ้าหน้าที่บริหารหรือเจ้าหน้าที่อำนาจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปกครอง และการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร โดยได้รับการแต่งตั้งจากกองทัพก ใช้คำย่อว่า “ผกท.”

๔.๓.๓ “ผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร” คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานศึกษาวิชาทหาร แต่มีอาวุโสรองลงมาจากบุคคลในข้อ ๔.๓.๒ โดยได้รับการแต่งตั้งจากกองทัพก ใช้คำย่อว่า “ผช.ผกท.”

๔.๔ “สถานศึกษา” หมายถึง โรงเรียน, วิทยาลัย, มหาวิทยาลัย, สถาบันการศึกษา ที่ทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจก่อตั้งขึ้น หรือเอกชนดำเนินการ

๔.๕ “สถานศึกษาวิชาทหาร” หมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติจากหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ให้เปิดการฝึกวิชาทหาร

๔.๖ “การฝึกวิชาทหาร” หมายถึง การดำเนินการอันเกี่ยวกับการฝึกและกิจกรรมทหาร รวมทั้งการดำเนินการทางธุรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กำลังสำรองที่เหมาะสม

๔.๗ “การฝึก” หมายถึง การหัด, การสอน, การอบรมวิชาทหารทั้งในและนอกห้องเรียน

๔.๘ “การฝึกภาคสนาม” หมายถึง การฝึก, การหัด โดยนักศึกษาวิชาทหารที่จบการฝึกในภาคปกติแล้ว ทั้งนี้ ดำเนินการฝึกในภูมิภาค

๔.๙ “ปีการศึกษา” หมายถึง ห้วงระยะเวลาที่กำหนดการฝึกวิชาทหารในแต่ละปี โดยเริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน ถึงเดือน พฤษภาคม ของปีถัดไป

๔.๑๐ “หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน (นรค.)” หมายถึง หน่วยที่รับผิดชอบในการฝึกวิชาทหารแก่นศท. ในส่วนกลาง เฉพาะในเขตพื้นที่ จทบ.ก.ท. (กรุงเทพมหานคร, นครปฐม, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ และ สมุทรสาคร) โดยมี “ศูนย์การกำลังสำรอง (ศสร.)” เป็นหน่วยดำเนินการ

๔.๑๑ “มณฑลทหารบก (มทบ.)” และ “จังหวัดทหารบก (จทบ.)” หมายถึง หน่วยที่รับผิดชอบในการฝึกวิชาทหารแก่นักศึกษาวิชาทหารในส่วนภูมิภาค ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยมี ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และ หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เป็นหน่วยดำเนินการ

๔.๑๒ “หน่วยสนับสนุนการฝึก” หมายถึง หน่วยกำลังของกองทัพก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ และ ตำรวจตระเวนชายแดน ในเขตพื้นที่ ซึ่งให้การสนับสนุนการฝึกวิชาทหารให้กับ นศท. ทั้งด้านกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์

ข้อ ๕. คุณลักษณะของสถานศึกษาวิชาทหาร

สถานศึกษาที่จะขอเปิดการฝึกวิชาทหาร จะต้อง มีพื้นที่การฝึกและห้องเรียนพอเพียงกับจำนวน นศท. มีห้วงเวลาในการเรียนเหมาะสม สามารถที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการฝึกวิชาทหารได้ตามที่ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน หรือ มณฑลทหารบก หรือ จังหวัดทหารบก กำหนด ตลอดจนให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในทางธุรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้.-

๕.๑ สถานศึกษาที่เปิดการสอนในภาคกลางวันตามปกติ หรือภาคค่ำ

๕.๒ สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทำการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

๕.๓ สถานศึกษาที่ทางราชการองค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อรับผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป มีหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป

๕.๔ สถานศึกษาของเอกชนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เปิดทำการสอน โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาเอกชน หรือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองแล้ว

๕.๕ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเทียบเท่าของทางราชการ หรือเอกชน ซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าอนุปริญญาขึ้นไป ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองสามารถขอเปิดการฝึกวิชาทหารได้ถึงชั้นปีที่ ๕

ข้อ ๖. การขอเปิดการฝึกวิชาทหาร

๖.๑ สถานศึกษาที่ประสงค์จะขอเปิดการฝึกวิชาทหาร ต้องประสานขอความเห็นชอบจาก ศูนย์การกำลังสำรอง (ในส่วนกลาง) หรือ ศูนย์การฝึกมณฑลทหารบก, หน่วยฝึกจังหวัดทหารบก (ในส่วนภูมิภาค) เมื่อได้รับความเห็นชอบ จึงยื่นความจำนงผ่านการพิจารณาตามสายการบังคับบัญชาของสถานศึกษาจนถึงกระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวงต้นสังกัด โดยระบุให้แน่ชัดว่าต้องการเปิดการฝึกวิชาทหารถึงชั้นปีใด (ตามแบบใน ผนวก ก) พร้อมทั้งแนบหลักฐานประกอบ คือ

๖.๑.๑ หนังสือรับรองของกระทรวงศึกษาธิการที่อนุญาตให้สถานศึกษานั้นเปิดสอนได้

๖.๑.๒ สำเนาหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการที่รับผิดชอบรับรองวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษา ยกเว้นสถานศึกษา ตามข้อ ๕.๒ และ ๕.๓

๖.๑.๓ ระเบียบการสมัครเข้ารับการศึกษาของสถานศึกษา

๖.๑.๔ หลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษา

๖.๑.๕ แผนผังโดยสังเขปแสดงที่ตั้งของสถานศึกษา

๖.๒ สถานศึกษาที่ยื่นความจำนงขอเปิดการฝึกวิชาทหาร พร้อมทั้งได้ยื่นหลักฐานประกอบ ตามข้อ ๖.๑ แล้ว จะต้องแนบหนังสือรับรองที่จะให้ความร่วมมือกับ ศูนย์การกำลังสำรอง หรือ มณฑลทหารบก, จังหวัดทหารบก ในเรื่องต่าง ๆ (ตามแบบใน ผนวก ข) และบันทึกข้อตกลงการเข้าร่วมโครงการศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารแข่งขัน สถานศึกษาร่วมใจ มุ่งไปสู่มาตรฐานเดียวกัน (ตามแบบใน ผนวก ค) ดังต่อไปนี้-

๖.๒.๑ ต้องจัด นศท. เข้ารับการฝึกวิชาทหารตามวัน, เวลา และสถานที่ที่ ศูนย์การกำลังสำรอง หรือ มณฑลทหารบก, จังหวัดทหารบก ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

๖.๒.๒ สนับสนุนห้องเรียน, สนามฝึก และอื่น ๆ ตามที่ ศูนย์การกำลังสำรอง หรือ มณฑลทหารบก, จังหวัดทหารบก ร้องขอ

๖.๒.๓ ต้องจัดครู - อาจารย์ เป็นผู้แทนของสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ ผกท.พ., ผกท. หรือ ผช.ผกท. ในการติดต่อประสานงานปกครองบังคับบัญชา และทำการฝึกวิชาทหารเบื้องต้นแก่นศท.

๖.๒.๔ สถานศึกษาต้องนำการฝึกวิชาทหารตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๖.๒.๕ สถานศึกษาต้องเข้าร่วมโครงการศูนย์ฝึก นศท. แข่งขัน สถานศึกษาร่วมใจ มุ่งไปสู่มาตรฐานเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร โดยให้ความร่วมมือกับหน่วยฝึกวิชาทหารในการพัฒนาการฝึกและสนับสนุนให้ นศท. ของสถานศึกษาวิชาทหาร เป็นแกนนำในการทำกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่เสริมสร้างลักษณะผู้นำให้กับ นศท. เป็นประโยชน์ต่อสถาบันชุมชน ผู้ปกครอง และตัว นศท. อย่างต่อเนื่องตลอดห่วงการศึกษาก็ให้เป็นรูปธรรม

๖.๓ สถานศึกษาที่มีคุณลักษณะ ตามข้อ ๕.๑ - ๕.๔ จะขอเปิดการฝึกวิชาทหารได้จนถึงชั้นปีที่ ๓ สำหรับสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะ ตามข้อ ๕.๕ จะขอเปิดการฝึกวิชาทหารได้จนถึงชั้นปีที่ ๕

๖.๔ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน (กองการเตรียมพล) จะพิจารณาการขอเปิดการฝึกวิชาทหารของสถานศึกษาต่าง ๆ โดย กองการเตรียมพล จะรวบรวมรายงานความเห็นชอบจาก ศูนย์การกำลังสำรอง (ส่วนกลาง) ศูนย์การฝึก / หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร (ส่วนภูมิภาค) และตรวจสอบเอกสารหลักฐานนำเสนอ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เพื่อพิจารณาอนุมัติเปิดเป็นสถานศึกษาวิชาทหารในปีการศึกษาถัดไป โดยออกเป็นประกาศแล้วแจ้งให้สถานศึกษา และกระทรวงต้นสังกัด, องค์การรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบสถานศึกษานั้น ๆ และ มณฑลทหารบก, จังหวัดทหารบก ทราบ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๗. การปิดสถานศึกษาวิชาทหาร

หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน พิจารณาประกาศปิดสถานศึกษาวิชาทหาร
ในกรณีดังต่อไปนี้.-

๗.๑ ขาดคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งในข้อ ๕

๗.๒ ไม่ให้ความร่วมมือในการฝึกวิชาทหารตามคำรับรอง หรือไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงการเข้าร่วม โครงการศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารแข่งขัน สถานศึกษาร่วมใจ
มุ่งไปสู่มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งให้ไว้ในข้อ ๖.๒

๗.๓ มีเจตนามุ่งหาผลประโยชน์จากการฝึกวิชาทหาร ซึ่งเป็นไปในทางที่
ขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

๗.๔ มีเจตนาที่จะปกปิดหรือช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดคุณลักษณะ และ
คุณสมบัติให้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาวิชาทหาร

๗.๕ กระทำรุนแรงสังกัด หรือ องค์การรัฐวิสาหกิจ ที่รับผิดชอบสั่งปิด
สถานศึกษาวิชาทหารนั้น ๆ

๗.๖ สถานศึกษาวิชาทหารขอปิดการฝึกวิชาทหาร

๗.๗ ไม่มี นศท. ทุกชั้นปี

๗.๘ นศท. ส่วนใหญ่ของสถานศึกษาวิชาทหาร กระทำการอันเป็นเหตุที่
ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน กองทัพบก หรือประเทศชาติ

๗.๙ การสั่งปิดสถานศึกษาวิชาทหาร อาจจะสั่งปิดชั่วคราวมีกำหนด หรือ
ปิดตลอดไปโดยไม่มีกำหนด ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจของ ผบ.นรค. โดยข้อเสนอของ กองการเตรียมพล
เป็นผู้พิจารณาในการสั่งปิดให้ดำเนินการ ดังนี้.-

๗.๙.๑ ให้ดำเนินการปิดตามลำดับปีละชั้น จนถึงชั้นปีสุดท้าย

๗.๙.๒ นศท. ที่กำลังศึกษาอยู่คงไว้รับการฝึกวิชาทหารได้จนจบชั้น
สุดท้ายของสถานศึกษาวิชาทหาร

๗.๙.๓ นศท. ที่โอนย้ายมาจากสถานศึกษาวิชาทหารอื่น ๆ จะไม่รับเข้า
ฝึกวิชาทหารในสถานศึกษาวิชาทหารที่ถูกสั่งปิด

ข้อ ๘. การขอเปิดการฝึกวิชาทหารใหม่

สถานศึกษาวิชาทหารที่ถูกสั่งปิด เมื่อจะขอเปิดการฝึกวิชาทหารใหม่
จะต้องดำเนินการดังนี้.-

๘.๑ สถานศึกษาวิชาทหารที่ถูกสั่งปิดชั่วคราว ให้ยื่นคำร้องแสดงความ
จำนงตรงมายัง ศูนย์การกำลังสำรอง สำหรับสถานศึกษาวิชาทหารในส่วนภูมิภาคให้ยื่นคำร้องผ่าน
มณฑลทหารบก, จังหวัดทหารบก จนถึง หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

๘.๒ สถานศึกษาวิชาทหารที่ถูกสั่งปิดโดยไม่มีกำหนด ให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงเช่นเดียวกับสถานศึกษาที่ขอเปิดการฝึกวิชาทหารใหม่ ตามเงื่อนไขในข้อ ๖. รวมทั้งสถานศึกษาในส่วนภูมิภาคด้วย

ข้อ ๘. สถานศึกษาที่จะขยายชั้นการฝึกวิชาทหารให้สูงขึ้นจากเดิม ต้องดำเนินการขอขยายชั้นการฝึกวิชาทหารต่อ ศูนย์การกำลังสำรอง โดยมีหลักฐานการอนุญาตให้ขยายหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการแนบมาด้วย เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่ง หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน จะได้ประกาศขยายชั้นการฝึกวิชาทหารให้แก่สถานศึกษาวิชาทหารนั้น ๆ ต่อไป สำหรับในส่วนภูมิภาคให้เสนอผ่าน มทบ., จทบ. ถึง หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

ข้อ ๑๐. สถานศึกษาวิชาทหารที่เปลี่ยนชื่อเดิม หรือมีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงต้นสังกัดแล้ว จะต้องแจ้งให้ ศสร., มทบ./จทบ. ทราบ พร้อมแนบหลักฐานให้อนุญาตการเปลี่ยนแปลงสถานภาพดังกล่าวมาด้วย เพื่อ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน จะได้ออกประกาศแก้ไขให้ถูกต้องตรงกัน

ข้อ ๑๑. ให้ ศูนย์การกำลังสำรอง, มณฑลทหารบก และ จังหวัดทหารบก ถือปฏิบัติ ตาม ระเบียบหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ฉบับนี้ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒. ให้ กองการเตรียมพล หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พลโท

(ชนล เผ่าจินดา)

ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

กองการเตรียมพล

พ.ท.	ร่าง/ตรวจ	มี.ค.๕๓
จ.ส.อ.	พิมพ์/ทาน	มี.ค.๕๓
พ.อ.	ตรวจ	มี.ค.๕๓
พ.อ.	ตรวจ	มี.ค.๕๓
พล.ต.	ตรวจ	มี.ค.๕๓
พล.ต.	ตรวจ	มี.ค.๕๓

ประกาศ ณ วันที่ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พลโท

(ชนดล เผ่าจินดา)

ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

กองการเตรียมพล